

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 12 • ROČNÍK X. PROSINEC 2004

Předvánoční nálada *(foto: Vlastimil Kořínek)*

Vánoce

V městečko naše snesly se tiše Vánoce
na vločkách tvaru sněžných hvězdiček
a světlem svíčky mihotavě ozáří Ježíška
ve středu starodávných jesliček.
Smrčí a snítky jedlové ozdobí
námrazou a jiním ledovým.
Lidské příbytky provoní vánoční vůní
vanilky a ořechovým cukrovím.

Hvězdy na nebi vánočním víc jako jindy
zazáří a nebeský jas v každičké se zatřese.
Vůně purpury, františka a kouzlo adventu
každého křesťana výš k Bohu, Kristu povznese.
Sýkorka zelenavá o svoji nadílku na římse
za oknem si koleduje
a mráz, ten mistr nad mistry,
zamrzlé okno květy ledovými pomaluje.

Vánoce v Štědrý svatvečer celou rodinu
shromáždí a každičkému vykouzlí
radostný, šťastný úsměv ve tváři.
Stromeček rozsvítí se i svíčka u betlémka,
dárky se rozdají, hlas zvonů ke mši půlnoční
nese se krajem a starodávné koledy
se zpívají.

I největší zvon buchlovský svým hlasem velebným
koledy nad závějí zpívá tak,
jak to kdysi psal pan Vrchlický v své básni vánoční
a Boží láska synáčkem svým v srdci lidském
blaha rozeznívá v ten svatý, svatý, svatý,
přesvatý čas půlnoční.

Zdenka Maršálková

Vánoce v zahraničí

Vánoce na slovenském venkově

Tradiční Vánoce se na Slovensku udržují už jen v malých obcích. V horehronské obci Čierny Balog se vysílají na Štědrý den do kostela skupiny „betlehemců“, každá nese svůj betlém. V Slatinských Lazech chodí mládenci s tzv. Berdou (chlapeckou postavou se zvířecí maskou). Ve Staškovu mají tři stromky (polazničky), zdobí je česnek a cibule. Jeden stojí v domě, druhý v maštali a poslední venku na hnoji. V podvečer mládenci obcházejí domy v maskách z králičí kůže. V tatranské Štrbě se děvčata na Štědrý den zase umývají v potoce.

Rakouská pohoda

Vánoce znamenají pro Rakušany hlavně rodinnou pohodu u stromečku, rozdávají se dárky a zpívají se koledy. Na štědrovečerním stole nechybí cukroví, smažený kapr nebo řízek. Původně byly rakouské domácnosti ozdobeny jen větvemi. Od 17. století pak vánočními stromky. Po slavnostní večeři a po rozbalení dárků se obyvatelé zúčastní půlnoční mše v kostele. Rakušané lpí na tom, že vánoční dárky nosí Ježíšek a nikoliv Santa Claus.

Belgický Mikuláš versus Taťka Vánoce

Původně naděloval belgickým rodinám v noci z 5. na 6. prosince Mikuláš. Toho však vytlačuje Santa Claus, v Belgii nazývaný Taťka Vánoce. S ním přichází i předvánoční šílení – nákupy dárků, stromů a krůt. Velká drůbež vévodí štědrovečernímu stolu. Přesto si belgické Vánoce zachovávají svou vůni. Voní zázvorově, po sušenkách speculoos, čokoládově, po hořké černé polevě a voní i slaně po vařených mořských šnecích. Nebo sladce, když se krájí cramique, nadýchaná obdoba české vánočky.

Německá komerce

Německé Vánoce budou hlavně svátky stále většího množství vánočních trhů, vloni jich bylo otevřeno asi 2500, a zářících světel v ulicích, zahrádkách a balkonech. A všude vykukují santaklausovské červenobílé postavy, jimž se v Německu říká Weihnachtsmann. Loňským šlágrem je Weihnachtsmann na iluminovaných klasických štaflích. Ten nosí dárky pod stromeček. „Ještě nikdy nebyly Vánoce vzdáleny tolik světelných let od potemnělé stáje v Betlémě,“ napsal jeden z deníků.

Dobré jídlo ve Francii

Slavnostní osvětlení pařížských hlavních tříd je už dlouhá tradice, girlandy žárovek visí téměř všude. Pětina vánočních rodinných výdajů padne na jídlo. Tradice velí mořské plody, ryby, husí játra, krocana nadívaného kaštany, případně jehněčí nebo zvěřinu, a nezbytné „poleno“ – tedy zákusek ve tvaru polena. A šampaňské. Dárky nosí ve Francii Otec Noel, který je nechává u krbu či stromku. Trochu zkrátka přichází tradice náboženská. I když polovina Francouzů má doma jesličky, do kostela jich chodí jen pětina.

Pravoslavné Vánoce

Za léta sovětského ateizmu Rusové pozapomněli na tradice předků. Ze všech vánočních symbolů zbyl jen stromeček. Podle juliánského kalendáře, kterým se řídí ruská pravoslavná církev, jsou Vánoce i Nový rok posunuty o 14 dnů oproti gregoriánskému kalendáři. Od 28. listopadu do 7. ledna se nesmí jíst maso, sýr, máslo, vejce, pít mléko či alkohol. Nedávají se dárky. Jen děti dostanou bonbóny. Při Štědrovečerní večeři se na stole objeví pokrm sočivo – kaše ze zrní s medem, ořechy, mandlemi, rozinkami a skořicí. Zapíjet se smí kvasem, kompotem nebo kyselem. Také by se o rožděstvěnské noci nemělo chodit spát. Z toho pak prý mohou být nemoci. Vánoční oslavy začínají až 7. ledna. Na stole je plněný losos, krocan nebo husa. Nechybějí bliny s kaviárem, houbami či masem, boršč, pirožky, ryba a maso v aspiku. Vánoce trvají do 19. ledna.

Z tisku vybral **Miloslav Hrdý**

Štědrovečerní tabule vypadala jinak

Pro většinu českých rodin platí, že na štědrovečerní tabuli nesmí chybět kapr a bramborový salát. Dříve však slavnostní večeři vévodila jiná jídla – luštěniny, med, česnek, obilí a jablka. „Mělo se dát na stůl všechno, co se urodilo v hospodářství, Věřilo se, že když se to patřičným způsobem upraví, sní a požehná, tak se to obrátí v prospěch“. Stejně, jako v ostatní dny roku, i na Štědrý den se prolínají křesťanské zvyky s dávnými rituály, i když křesťanství je v tomto případě výrazně překrývá. Původní symbolický význam svátečních jídel se nejdéle a nejsilněji zachoval na venkově. Večeře nebyla hostinou vybraných lahůdek jako dnes, ale každá součást včetně výzdoby a způsobu krájení jídel a pojídání měla význam. V řadě krajů se jako předkrm pekly speciální oplatky nahrazující hostii, ale mazaly se medem – symbolizoval zdraví a sílu. Ze stejného důvodu nesměl chybět na stole česnek. Následovala polévka z luštěnin, ty bobtnají a symbolizují nabývání bohatství. Protože venkované byli většinou zemědělci, připravovaly hospodyně také různé nákypy a kaše z jáhel, krupice, krup a pohanky. Do dnešních dnů se zachoval třeba kuba. Na závěr přišlo pečivo, jedním z příkladů je dodnes oblíbená vánočka.

I slovo „štědrý“ mělo dříve jiný význam. My to chápeme, že něco dostaneme, že je k nám štědrý. Ale v pradávném způsobu platilo, že my musíme být štědří ke svému okolí. A to by mělo být i pro nás největší inspirací!

Miloslav Hrdý

Štědrý večer na samotě

Anežka Huťková

Pohádkou sněžnou tichounce – tiše,
svatvečer vchází do chudé chýše,
v nízké tam jizbě, při prostém stolu
s rodiči dítky zasedli spolu.
Lahůdek nezříš – ni stromu záři,
přec štěstí tklivé v každé tkví tváři.
Po hodu skromném díky když vzdali
radostně pějí malému králi.
Haničce líčko růžičkou vzkvetlo
v očko jí svitlo čarovné světlo,
kde Jezulátku v jesličky stlala,
betlémská hvězda, jasně jí vzplála,
jakých to libých zpěvů kol chýše,
andělé slétli z hvězdné sem říše,
ovečky běží jiskřivou plání,
jasně se line zvonečků hraní,
pastýři s nimi, kopcem bez dechu,
haleny, krpce ztratili v spěchu,
již při jesličkách v moldánky hrají,
cimbály, harfy zvučně jásají.
Ptáčkové z hory s pěním sem letí
v zahrádce sedli na holé sněti
a kolik zvěři různé je v lese,
každá svůj dárek Ježíšku nese.
První přiběhl rychlý zajíček,
nabízí dítku teplý kožíšek,
srnečka vzhlíží k robátku mile,
veverka louská oříšky čile.
Křeček na kaši přinesl pšeničky,
s medem spěchají hbité včeličky,
ba i ten ježek dolů po stráni,
chutné ovoce k jeslím kutálí.
Z dálných chaloupek všichni též vyšli,
Ježíška uctít, pozdravit přišli,
Božka v sotúrku nese lívance,
Mařenka sladké mlíčko v kubaňce,
Janeček dává z pouti křiváček,
Josefek plnou kapsu krajaček
a panímámy s velkou ochotou
daří Ježíška mnohou dobrotou.
Božímu synku k jeslím složili
stařečci siví, co mu zrobili,
píšťaly, sáňky i s bičem káču,
by mu nebylo nikdy do pláču.
Na všechny s láskou – děťátko milé
z jeslí pohlíží, směje se mile.
Dlouho Hanička v údivu stála
až pak v košíček s ovocem sáhla,
podává dítku vonné jablíčko,
pohleď, je krásné, jako tvé líčko,
přijmi též s láskou nebeský králi,
chudého dítka dáreček malý.

Zasedání rady obce č. 40 dne 31. 8. 2004

2. Projednání návrhu zadání změny č. 2 územního plánu obce Osvětimany – dopis MěÚ Uherské Hradiště, odbor architektury, územního plánování a regionálního rozvoje APR/1954/04/Skl ze dne 22. 7. 2004

Rada obce Buchlovice nemá k projednávání návrhu zadání změny č. 2 územního plánu obce Osvětimany žádných připomínek.

9. Informace – nevybrané žádosti DT 3 – Příprava projektů pro SROP ze dne 24.8.2004

Hodnotitelská komise ustavená k výběru akcí a projektů dotovaných v roce 2004 z Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu dotační titul č. 3 „Příprava pilotních projektů pro SROP" nedoporučila k poskytnutí finančních prostředků. Pro obec Buchlovice to znamená, že nebude podporován projekt Lázeňská zóna Smraďavka – projektová dokumentace

11. Prodloužení „Veřejnoprávní smlouvy na úseku sociálně-právní ochrany dětí" uzavřenou mezi Obcí Buchlovice a městem Uherské Hradiště na dobu neurčitou, ze dne 23.8.2004

Rada obce doporučila Zastupitelstvu obce Buchlovice prodloužení „Veřejnoprávní smlouvy na úseku sociálně-právní ochrany dětí" mezi obcí Buchlovice a městem Uherské Hradiště.

16. Převod účelových cest mezi obcí Buchlovice a LČR

Radě obce Buchlovice byla předložena „Souhlasná prohlášení" k záznamu změn právních vztahů v operátu katastru nemovitostí

- v obci a k.ú. Osvětimany, pozemek p.č. 2863/90 o výměře 0,0125ha na LV 1560 a pozemek p.č. 2863/91 o výměře 0,0080ha na LV 1560 – ze dne 10. 9. 2004,
- v obci a k.ú. Staré Hutě, pozemek p.č. 311/12 o výměře 0,0061ha na LV 203, ze dne 10.09. 2004,
- v obci a k.ú. Buchlovice –lesní pozemky kultura 10 na LV 1 a LV 10001 – uvedené v příloze tohoto souhlasného prohlášení ze dne 9. 9. 2004,
- v obci a k.ú. Buchlovice – pozemky ostatní – účelová lesní komunikace – kultura 14 v kN na LV 10001,
- všechna souhlasná prohlášení jsou v kopiích přiložena k zápisu o jednání RO č. 40/2004

Rada obce Buchlovice schválila zápis do Katastru nemovitostí v Uherském Hradišti na základě skutečností uvedených v souhlasných prohlášeních mezi Obcí Buchlovice a LČR, s.p. sídlo Hradec Králové, Přemyslova 1106 v plném rozsahu.

Zasedání rady obce č. 41 dne 21. 9. 2004

6. Žádost o povolení hromadné turistické akce „Podzimní Chřiby" dne 11. 10. 2004 a umístění cíle vedle TIC Buchlovice, Jan Kropáček, Jiráskova 992, 763 61 Napajedla, ze dne 10. 9. 2004

Rada obce Buchlovice vyslovila potěšení nad tím, že v měsíci říjnu proběhne známá a navštěvovaná turistická akce a nemá žádných námitek proti uspořádání 33. ročníku akce „Podzimní Chřiby" a také proti umístění cíle v kontaktu s TIC Buchlovice.

10. Návrh změny organizačního řádu OÚ Buchlovice – výkon rozhodnutí – správní exekuce – materiál JUDr. Jiřího Hanečka ze dne 16. 9. 2004

Rada obce byla seznámena s návrhem a doplněním Organizačního řádu Obecního úřadu Buchlovice – ustanovení „Odboru správního a finančního" včetně jeho nové působnosti týkající se exekuční činnosti (viz příloha).

Rada obce schválila předložené doplnění (rozšíření) Organizačního řádu Obecního úřadu Buchlovice o ustanovení „Odboru správního a finančního", který bude při své činnosti používat označení Obecní úřad Buchlovice, Odbor správní

a finanční, Finanční oddělení – exekuce, osobou pověřenou byla stanovena paní Eva Borská.

11. Žádost o dodatek ke smlouvě z FRB č. 27/04, rozšíření o další opravy (zbourání staticky narušené severní a západní stěny, opravu komínového tělesa, opravu podlah v kuchyni, opravu ztužujícího věnce), manželé Otakar a Věra Doležalovi, Hradišťská čp. 32, 687 08 Buchlovice, ze dne 20. 9. 2004

Rada obce Buchlovice schválila vypracování dodatku ke smlouvě mezi Obcí Buchlovice a manžely Otakarem a Věrou Doležalovými, Buchlovice čp. 32 (SFRB č. 27/04), jedná se o rozšíření o další opravy (zbourání staticky narušené severní a západní stěny a vystavění nové, opravu komínového tělesa, opravu podlah v kuchyni, opravu ztužujícího věnce.

12. Připomínky k navrhovanému ÚP obce Buchlovice – část Smraďavka – Ing. Lenka Schreiberová, Řadová 713, 687 08 Buchlovice, ze dne 20. 9. 2004

Rada obce projednala dopis a rozhodla předat požadavky zpracovateli nového ÚP obce Buchlovice panu Ing. arch. Vladimíru Dujkovi.

Zasedání rady obce č 42 dne 19. 10. 2004

Inventarizace 2004
Inventarizace majetku Obce Buchlovice, jmenování komisí
Rada obce projednala návrhy a rozhodla o obsazení jednotlivých inventarizačních komisí – viz níže:

INVENTARIZACE – rok 2004

Ústřední inventarizační komise pro inventarizaci majetku Obce Buchlovice
pro rok 2004
Předseda: Bořek Žižlavský
Členové: Petr Dvořan, Ing. Jiří Černý, MUDr. František Němeček, Ing. Zdeněk Zálešák

Dílčí inventarizační komise majetku Obce Buchlovice pro rok 2004:

Kanceláře obecního úřadu, svatební obřadní síň, smuteční síň, kultura obecně:
Předseda: Jiří Vycudilík
Členové: Ing. Pavel Vlášek, Havel Kapounek, Alena Horáková

Hmotný a nehmotný inventář (budovy, stavby, pozemky):
Předseda: Ing. Jan Knopf
Členové: Ing. Pavel Dvořan, Věra Výstupová, Ladislav Karásek

Provozovna obecního úřadu, materiálové zásoby:
Předseda: MVDr. Alois Jaroš
Členové: Oldřich Hudec, Petr Dvořan

Komise likvidační:
Předseda: Ing. Miloslav Hrdý
Členové: Petr Dvořan, MUDr. František Němeček, Ing. Jiří Černý

Termín ukončení inventur: 30. 11. 2004

3. Žádost o zařazení návrhu do nového ÚP obce Buchlovice - umístění stavby RD na parcelách č. 1220, 1239, 1221/2, 1241 a 1242 v k.ú. Buchlovice – manželé Zdeňka a Josef Mazáčovi, Horní Podvinohradí 169, 798 08 Buchlovice, ze dne 11. 10. 2004

Rada obce projednala dopis a rozhodla předat požadavky zpracovateli nového ÚP obce Buchlovice panu Ing. arch. Vladimíru Dujkovi a v rámci fáze připomínkového řízení také současně Ing. Kateřině Sklenářové, Městský úřad Uherské Hradiště, odbor architektury a plánování, zástupci pořizovatele uvedené dokumentace.

4. Žádost o směnu pozemků p.č. 2327/1 o výměře 34m2 ve vlastnictví obce Buchlovice za pozemek p.č. 2315/7 o výměře 74m2 ve vlastnictví Města Uherský Ostroh, ze dne 7. 10. 2004

Rada obce Buchlovice doporučuje směnu pozemků mezi obcí Buchlovice a městem Uherský Ostroh, p.č. 2327/1 o výměře 34m2

(pozemek ohraničen parcelami ve vlastnictví města Uh. Ostroh a jím také využíván) ve vlastnictví obce Buchlovice za pozemek p.č. 2315/7 (přístupová asfaltová cesta k chatám) o výměře 74m2 ve vlastnictví Města Uherský Ostroh.

5. a) Žádost o ukončení nájmu pozemku parcela č. 3080, smlouvy č. 3/1996, pan Dušan Bílka, Zahrady 740, 687 08 Buchlovice, ze dne 21. 9. 2004

Rada obce Buchlovice vzala na vědomí ukončení pronájmu obecního pozemku parcela č. 3080 ke 30. 9. 2004.

b)Žádost o pronájem obecního pozemku p.č. 3080 o výměře 30m2 pro umístění garáže, pan Květoslav Slavík, SANPROS, spol. s r.o., K Mazánku 810, 687 08 Buchlovice, ze dne 22. 9. 2004

Rada obce Buchlovice souhlasí s uzavřením smlouvy na pronájem obecního pozemku parcela č. 3080, smlouva bude sepsána ke dni 1. 10. 2004 za podmínek identických, za jakých byl realizován pronájem ad 5a)., tedy panu Dušanu Bílkovi.

6. Žádost ředitelství Sociálních služeb, p.o. v Uherském Hradišti (Mgr. Antonín Ondráš), Štěpnická 1139, 686 06 Uherské Hradiště o poskytnutí peněžního či věcného daru na „Setkání seniorů 2004“, ze dne 20. 9. 2004

Rada obce Buchlovice rozhodla o věnování knihy Zlínský kraj pro slavnost „Setkání seniorů 2004“, kniha bude dle domluvy s paní Lukášovou předána na DD Buchlovice k rukám Mgr. Antonína Gajdoše.

7. Petice za výstavbu protihlukové bariéry u silnice E – 50, občané části Lhotka ze dne 21. 9. 2004

Rada obce Buchlovice po rozsáhlé diskuzi na problém hlučnosti silnice E – 50 pověřila úkolem starostu Ing. Jiřího Černého – zjistit na odboru dopravy Městského úřadu v Uherském Hradišti – jakým způsobem je třeba přistoupit k problému, aby ředitelství silnic a dálnic protihlukovou bariéru na své náklady vybudovalo. V rámci konceptu nového ÚP obce Buchlovice, bod 7.1.8 Hluk z dopravy (citace): Nadlimitní hladina ze silniční dopravy zasahuje v noční době část obytné zástavby u MUK Buchlovice podél silnice I/50. Výhledově je nutno řešit snížení hlukové zátěže formou technických opatření (např. protihlukovou zdí), které budou realizovány v rámci stávajících ploch silniční dopravy.

Tato opora v ÚP obce Buchlovice dává možnost v rámci stavebního řízení vybudovat ochrané zařízení, např. protihlukovou zeď.

8. Žádost o prodloužení nájemní smlouvy na pronájem pozemku p.č. 585 za restaurací Záložna, Zdeněk Jaroš, Stavebniny Buchlovice s.ro., Komenského 338, 687 08 Buchlovice, ze dne 24. 9. 2004

Rada obce Buchlovice souhlasí s prodloužením pronájmu pozemku č. 585 za restaurací Záložna, dodatek ke smlouvě možno koncipovat na dobu neurčitou, ale s výpovědní lhůtou maximálně 3 měsíce.

9. a) Podnikatelský záměr k pronájmu parkoviště pod hradem Buchlovem na parcele č. 3365 v k.ú. Buchlovice pana Petra Špalka, Sadová 1033, 686 06 Uherské Hradiště - Mařatice ze dne 8. 7. 2004

Rada obce Buchlovice podporuje podnikatelský záměr a rozhodne o pronájmu parkoviště pod hradem Buchlovem žadateli v případě, že splní podmínku odstranění stávající budovu rychlého občerstvení do 31. 12. 2004 – v tomto případě bude pronájem parkoviště realizován bez výběrového řízení prodloužením nájemní smlouvy. Nedojde-li k odstranění budovy, rozhodne Rada obce Buchlovice o pronájmu na další období na základě výběrového řízení.

b) Připomínka ke zpracování územního plánu rekreační oblasti Smraďavka, pana Petra Špalka, Sadová 1033, 686 06 Uherské Hradiště – Mařatice, ze dne 29. 11. 1999 – nebylo údajně předáno Ing. arch. Vl. Dujkovi v roce 1999

Rada obce projednala dopis a požadavek byl již předán zpracovateli nového ÚP obce Buchlovice panu Ing. arch. Vladimíru Dujkovi.

c) Připomínka k územnímu plánu – zakomponování p.č. 3366/2 do aglomerátu pro sportovní a kulturní vyžití a dále pak z důvodu umístění zdroje pitné vody - pana Petra Špalka, Sadová 1033, 686 06 Uherské Hradiště – Mařatice, ze dne 25. 9. 2004

Rada obce projednala dopis a požadavek byl již předán zpracovateli nového ÚP obce Buchlovice panu Ing. arch. Vladimíru Dujkovi.

10. Žádost o doplnění podmínek „Pravidel pro poskytování nízkoúročených úvěrů vlastníkům bytového fondu v obci Buchlovice“, Marie Výstupová ze dne 18. října 2004

Doplnění „Pravidel pro poskytování nízkoúročených úvěrů vlastníkům bytového fondu v obci Buchlovice“ bylo navrženo po tříleté praxi v poskytování nízkoúročených úvěrů a důvodem je m.j. také zajištění kvalitních podkladů pro kontrolní činnost čerpání prostředků ze SFRB.

Na základě nedočerpání celkového objemu finančních prostředků z nízkoúročeného úvěru ze SFRB (byť jen v malých částkách) bylo požádáno o doplnění podmínek „Pravidel pro poskytování nízkoúročených úvěrů vlastníkům bytového fondu v obci Buchlovice“ Návrh doplnění zněl takto:

V článku 3. Další podmínky společné pro oba výše uvedené typy žadatelů o úvěr

1. V případě, že žadatel, který získal nízkoúročený úvěr do schválené hranice 300.000,-Kč a není schopen jej zcela dočerpat, možnost převedení na osobu, která již má schválen úvěr, ale v nižší hranici tak , že celková suma nedosáhne hranice 300.000,-Kč bez výběru

2. V případě, že žadatel, který získal nízkoúročený úvěr do schválené hranice 300.000,-Kč a není schopen jej zcela dočerpat, možnost převedení na osobu, která nečerpala úvěr ze SFRB, ale byla evidována jako nevyřízená, bez výběru

Rada obce Buchlovice doporučila Zastupitelstvu obce Buchlovice schválení návrhu doplnění pravidel v plném rozsahu.

Zasedání rady obce č. 43 dne 9. 11. 2004

2. Žádost o obnovení smlouvy o pronájmu veřejného prostranství v prostoru Tržnice Buchlovice na prodej lázeňských oplatků na sezónu 2005 (od 1. 4. do 31. 10. 2005) – Zdeněk Sonntag, Buchlovská 19, 687 06 Velehrad, ze dne 21. 10. 2004

Rada obce Buchlovice doporučila schválení smlouvy o pronájmu veřejného prostranství na sezónu 2005 pro prodej lázeňských oplatků z pojízdného vozíku za stejných podmínek, jako v roce 2004.

4. Námitky, žádosti, resp. odvolání – ÚP obce Buchlovice

a) Helena Malinková, 687 08 Buchlovice čp. 189 - zařazení pozemku p.č. 547/10 jako stavebního, ze dne 24. 10. 2004

b) Gabriela Kaňovská, Dolní Podvinohradí 176, 687 08 Buchlovice – zařazení pozemku p.č. 547/9 jako stavebního, ze dne 18. 10. 2004

c) Alena a Alois Kaňovští, Dolní Podvinohradí 176, 687 08 Buchlovice – zařazení pozemku p.č. 1868 /2 jako stavebního, ze dne 24. 10. 2004

d) Karel Bílka, Váhovy 320, 687 08 Buchlovice, Zdeněk Bílka, A. Hrabala 700, 687 08 Buchlovice, Hana Křížová, 696 48 Ježov 201, Marie Petřvalská 696 32 Ždánice, Roman Bílka 687 07 Tupesy 417 – zařazení pozemku p.č. 1795/146 jako stavební, ze dne 16. 10. 2004

e) Otakar Doležal, Hradišťská 32, 687 08 Buchlovice – žádost o zařazení návrhu rozšíření RD čp. 482 na parcele č. 3227/1, ze dne 20. 10. 2004

f) Ing. Jaroslav Škodák, Sadová 1031, 686 05 Uherské Hradiště – pozemky p.č. 3271, 3272, 3273, 3274 v k. ú. Buchlovice jako plocha občanské vybavenosti, ze dne 3. 11. 2004

g) Erik Večeřa, Polesí 183, 687 98 Buchlovice a Raphael Craenhals, jednatel společnosti Buchlopark – v novém územním plánu plocha č. 23, ze dne 1. 11. 2004

h) Kajetánka Večeřová, 687 08 Buchlovice čp.

183 – výstavba bistra u parkoviště pod hradem Buchlovem, ze dne 2. 11. 2004

ch) Vlastimil a Jana Píšťkovi, pplk. Štěrby 1097, 686 05 Uherské Hradiště- Mařatice – zařazení pozemků p.č. 1011/2 a 1012/2 v k.ú. Buchlovice jako stavebních, ze dne 2. 11. 2004

i) Miroslav Brychta, 687 04 Jankovice čp. 107 – parcela 3371/1 ...., obhospodařování plochy chovem ovcí s regulativy – možností vybudovat nezbytný přístřešek k ustájení ovcí, ze dne 1. 11. 2004

j) Stanislav Juřík, Kálavice 512, 763 64 Spytihněv - zařazení pozemků pro využití k zástavbě 2768/4, 7 a 2714/156, 157 v k.ú. Buchlovice, ze dne 3. 11. 2004

Členové rady obce se seznámili se všemi námitkami a připomínkami k tvořícímu se územnímu plánu obce, konstatovali, že v současné době je třeba (pokud se tak nestalo) všechny tyto předat neprodleně Městskému úřadu v Uherském Hradišti, odboru architektury, územního plánování a regionálního rozvoje, oddělení územního plánování a urbanistických studií, Ing. Kateřině Sklenářové a také Ing. arch. Vladimíru Dujkovi na vědomí.

5. Oznámení o provádění hydrogeologických prací, EKODRILL, s.r.o. Sokolská 418, 760 01 Zlín - investor pan Pavel Stockmann, Buchlovice 295, ze dne 21. 10. 2004

Rada obce Buchlovice vzala na vědomí oznámení o provádění hydrogeologických prací u pana Pavla Stockmanna, ulice Ku hradu 295.

6. Dopis – rozhodnutí Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Brně, Moravské náměstí č. 1, 602 Brno, spis. zn.: O-100/510/2004 ze dne 14. 10. 2004 - opravy chyb v katastrálním operátu

Rada obce Buchlovice rozhodnutí vzala na vědomí. Rada obce souhlasí s tím, aby bylo možno veřejně využívat studánku na jedné z parcel, které byly nově rozhodnutím přisouzeny obci Buchlovice na úkor pana Miroslava Hanáka, aby se tedy obec Buchlovice zachovala v duchu uvedeného rozhodnutí Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Brně. V těchto intencích povede starosta Ing. Jiří Černý jednání se žadatelem - panem Miroslavem Hanákem, Osvobození 813, Boršice, v nebližších dnech.

7. Žádost o pronájem nebytových prostor v zadním traktu za restaurací „U páva“ – Marek Pientok, Komenského 797, 687 08 Buchlovice, ze dne 27. 10. 2004

Rada obce Buchlovice dala souhlas s pronájmem dvou místností – nebytových prostor pro sklad a zázemí restaurace „U páva“. Návrh na pronájem bude vyvěšen po dobu 14 dní na ÚD Obecního úřadu Buchlovice a poté bude rozhodnuto o výši nájmu a zájemce vyzván k sepsání smlouvy.

10. Průběh a výsledky voleb do Zastupitelstva Zlínského kraje v obci Buchlovice ve dnech 5. a 6. 11. 2004 - informace

Tajemník Obecního úřadu v Buchlovicích ing. Miloslav Hrdý podal členům rady obce podrobnou informaci o průběhu a výsledcích voleb do Zastupitelstva Zlínského kraje, rada doporučila zveřejnit výsledky v nejbližším Buchlovském zpravodaji č. 12/2004.

11. Žádost o pronájem obecního pozemku (p.č. 524/4) – využití jako sad a k odpočinku, Petr Petráš, Hradišťská 795, 687 08 Buchlovice, ze dne 5. 11. 2004

Rada obce Buchlovice vyslovila svůj předběžný souhlas s pronájmem obecního pozemku parcela č. 524/4 s využitím částečně jako sad a částečně k rekreaci. Po zveřejnění záměru na úřední desce bude pronájem schválen na nejbližším zasedání rady obce a dále bude žadatel vyzván k podpisu smlouvy.

15. Nabídka služeb České pojišťovny a.s. občanům Buchlovic – Monika Podmajerská, pojišťovací poradce, Masarykovo nám. 34, 686 01 Uherské Hradiště, ze dne 9. 11. 2004

Rada obce projednala nabídku České pojišťovny, a.s. Uherské Hradiště a rozhodla nabídnout pojišťovací služby provádět na domě v Masarykově ulici, čp. 273, pro úvodní „zkušební“ provoz dohoda za poměrnou část nájemného.

Výsledky voleb do Zastupitelstva Zlínského kraje v Buchlovicích ve dnech 5. a 6. 11. 2004

Strana	Počet hlasů	%
č. 7 Koalice:Zlínské hnutí nezávislých, Politické hnutí SNK sdružení nezávislých	23	3,53
č. 8 KDU - ČSL	168	25,81
č. 9 Správný směr	6	0.92
č. 11 Za prosperitu a jistoty východní Moravy, Koalice: Hnutí samosprávné Moravy, Moravská demokratická strana, Strana za živ. jistoty	10	1,54
č. 14 Unie svobody – Demokratická unie	4	0,61
č. 19 Nezávislí	12	1,84
č. 21 Strana zelených	17	2,61
č. 26 Občanská demokratická strana	159	24,42
č. 34 Pravý blok – strana za odvolatelnost politiků, referenda a přímou demokracii www.cibulka.net	4	0,61
č. 36 Česká strana sociálně demokratická	90	13,82
č. 47 Dělnická strana	1	0,15
č. 54 Komunistická strana Čech a Moravy	137	21,04
č. 55 Evropští demokraté a Nezávislí starostové pro kraj	16	2,46

Z celkového počtu zapsaných voličů 2.026 volilo 651, tj. volební účast byla 32,13%

knihovna informuje

Výročí spisovatele Ignáta Herrmanna

V letošním roce uplynulo 150 let od narození českého spisovatele Ignáta Herrmanna.

Ignát Herrmann přišel na svět 12. srpna 1854 v Horním mlýně u Chotěboře jako třinácté dítě manželů Herrmannových. V Horním mlýně u Chotěboře se rodiče Ignáta Herrmanna usídlili jen krátce poté, co podnikli cestu za štěstím do Ameriky, ale tato epizoda v jejich životě byla spíše neštěstím – jejich dvě děti v Americe zemřely. Matka Ignáta Herrmanna Kateřina byla dcerou známého královéhradeckého tiskaře a nakladatele Jana Hostivíta Pospíšila. Otec František Xaver Herrmann byl původně kupec a po nešťastné americké epizodě koupil zmíněný mlýn u Chotěboře. Ale jako mlynář ztroskotal a nezbylo mu než se vrátit do rodného Hradce a živit se jako advokátní písař. Tak se stalo, že chudé dětství a školní léta prožil budoucí spisovatel v městě svého děda nakladatele a obklopen knihami. Rodné místo si získalo srdce Ignáta Herrmanna teprve v jeho dospělosti, kdy je navštívil a byl okouzlen zádumčivostí

přírody a shledal v paměti několik historek ze svého dětství. Roku 1920 vydal knihu těchto příběhů nazvanou Evička a jiné výjevy rodinné a věnoval ji „milému rodišti svému Chotěboři". Mladý Ignát v Hradci ztroskotal hned v prvním ročníku reálného gymnázia na matematice, a tak byl vyslán do Prahy, aby se vyučil kupcem. Ale v Praze se dostal do společnosti literátů a novinářů a záhy našel uplatnění jako redaktor humoristických časopisů. Po celá desetiletí psal fejetony, soudničky a nedělní povídky do Národních listů. Jeho velkým vzorem byl Jan Neruda. Nejvíce čtenářů si získal románem Otec Kondelík a ženich Vejvara a jeho pokračováním Tchán Kondelík a zeť Vejvara. Hodnotnější částí Herrmannovy tvorby zůstala jeho románová prvotina U snědeného krámu.

Úryvek z Herrmannova příspěvku pro sborník Do života:

Začátky

Jak prý jsem se dostal ke spisovatelství, když jsem byl původně určen k povolání zcela jinému? Tato otázka mi byla dána nejednou. Ale jsou otázky, na které jest i na sklonku života nesnadno odpověděti a vysvětliti všechny popudy, kteréž odvedly člověka z nastoupené cesty na jinou. Snad – aniž jsem si to mohl sám uvědomiti – zvábily mě k tomu knihy, kterými jsem byl od časného dětství obklopen, ba které mě do života uvítaly, abych tak řekl. Pocházím po přeslici z nakladatelské rodiny. Můj děd Jan Hostivít Pospíšil vydal několik set knih a knížek, z nichž jsem mnoho již v chlapeckém věku přečetl. Uměl jsem čísti od pátého roku, naučila mě tomu drahá moje maminka, první má učitelka a později pomocnice při mých školních úkolech.

Moje maminka byla rozená vypravěčka a já jsem s napětím naslouchal, když vyprávěla své vzpomínky rodinné i netištěné příběhy ze života, kteréž se udály dávno před mým narozením. Nosil jsem tyto příběhy dlouhá léta v sobě, než jsem je napsal, než jsem nabyl schopnosti, abych je napsati mohl.

Než krom toho: pocházím z rodiny, jejíž všichni členové horlivě, ba náruživě četli. Otec, matka, sourozenci. Po vykonané denní práci se měnila domácnost často v učině-nou čtenářskou besedu. Asi v málokteré rodině se tehda přečetlo tolik knih jako u nás. Dávno již nestačila literatura z nákladu dědova. Byly čteny původní spisy novější, i překlady z cizích spisovatelů, i mnoho německých klasiků.

Vzpomínám, jak velice mě překvapovalo, když jsem později navštěvoval některé spolužáky své, že jsem v jejich domácnostech nespatřil ani jediné knihy kromě školních, leda snad nějaký starý, rozedraný kalendář. Jejich rodičům a sourozencům nebylo třeba četby. Nedovedl jsem to tehda vyjádřiti slovy, ale život podobných domácností připadal mi bez knih prázdný a studený. U nás četba byla živlem rodiny, nezbytnou potřebou, oslazovala jí a kořenila skrovný, ba chudobný život. Někdejší blahobyt rodiny byl dávno zmařen výpravou do Ameriky, z toho jsem již nic nepoznal.

Z tohoto domácího čtenářského ovzduší jsem byl vytržen, když jsem čtrnáctiletý s nevalným prospěchem odcházel ze školy a z domova na učení do Prahy.

Vybráno z knihy Klíč k rodným chaloupkám.

Z nových knih v knihovně

C. Hofmannová – Bílá Masajka
S. Zweig – Shledání s Afrikou
J.-M. Thibaux – Sultánka
N. Robertsová – Půlnoční zátoka
J. Patterson – Čtyři slepé myšky
J. Hofmanová – V sevření osudu
H. Pawlovská, I. Hercíková, M. Viewegh – Tři v háji
K. Miková – Na křídlech touhy
L. Lanczová – Doteky noci
V. Fischerová K., D. Češková L. – Grafologie
K. Pavlosková – Grónsko
P. Šrut – Verunka a kokosový dědek
J. Kotas-M. Špinková – Od adventu do adventu
a J. Munkovi – Nová dobrodružství Štaflíka a Špagetky
I. Renč – Ušatý osel, nebeský posel

připravila knihovnice

Výstavka fotografií

V měsíci prosinci můžete v knihovně zhlédnout výstavku unikátních starých vánočních a novoročních pohlednic z konce 19. a přelomu 20. století.

Vzpomínka na Mikuláš 2003

Výukový projekt „Podzim“ – 2. třída

Výukový projekt „Podzim“ prolíná téměř všemi předměty. Ve výtvarné výchově děti vyrábí z kartonu a samolepicích fólií ptáčka, třídu si vyzdobily obrázky podzimního ovoce...

(2. ročník)

Spolupráce s PPP a SVP Help

V letošním příspěvku výchovného poradenství bychom vás rádi seznámili s institucemi, se kterými pedagogové spolupracují a na které se můžete i vy rodiče obrátit v případě řešení problému u svého dítěte.

Jedná se o Pedagogicko psychologickou poradnu / PPP / a Středisko výchovné péče HELP/SVP HELP/. Obě zařízení se nacházejí ve Františkánské ulici 1256 v Uherském Hradišti.

PPP připravuje i přednášky pro rodiče, které se konají v prostorách budovy. V lednu 2005 bude přednáška na téma „Problematika školní zralosti a příprava dětí na zahájení školní docházky."

Další přednáška pro rodiče proběhne v dubnu - téma „Vývojové zvláštnosti dětí".

SVP HELP poskytuje preventivně výchovnou péči dětem a mládeži, u nichž je dominantní porucha chování.. Rovněž nabízí pomoc při řešení rodinných, psychických problémů, zneužívání návykových látek, gamblerství a vztahů mezi lidmi ve společnosti.

V obou zařízeních pracují psychologové, kteří poskytnou odborné poradenství rodičům, učitelům, dětem i mládeži.

ZŠ Buchlovice, výchovní poradci

Tradice s Folklorním studiem Buchlovice

Folklorní studio Buchlovice Vás srdečně zve na tradiční vánoční pořady:

Veliký Veselý Vánoční Jarmark – neděle 19. prosince 2004

Tentokrát opět na krásném buchlovském náměstí. Jarmarkem Vás budou provázet vánoční koledování a písně v podání domácího Folklorního studia Buchlovice doprovázené cimbálovou muzikou s primášem Tomášem Zubrem a našich milých hostů.

K potěšení i zakoupení budou výrobky žáků školy Buchlovice, práce dětí ze ZŠ Buchlovice, proutěné zboží, keramika, dřevěné hračky, skleněné obrázky, jmelí, výrobky z kůže, peroutky, perníčky, šátky a také slivovice, medovina, svařené víno a vánoční stromky. Budete moct okusit také povidla a doufáme, že se podaří zabezpečit jako loni ovarovou polívku a jiné zabijačkové speciality. Zpestřením pro návštěvníky může být i projížďka kočárem či sáněmi po vánočně vyzdobených Buchlovicích.

Začátek je v 9.00 hod. dopoledne.

Slavnostní koncert – čtvrtek 23. prosince 2004

V prostorách u fuchsií bude doprovázet cimbálová muzika s primášem Tomášem Zubrem.

Koledování v kostelech – sobota 25. prosince 2004

Po několika koncertech v mimobuchlovských kostelech /Zlechov 14,30, Spytihněv 17,00/ celý vánoční cyklus ukončíme v 19 hodin v kostele Svatého Martina v Buchlovicích.

Vánočními programy nás bude doprovázet cimbálová muzika s primášem Tomášem Zubrem.

Vážení přátelé, v tomto předvánočním čase i v roce 2005 přejeme všem především zdraví a spokojenost a při společném prožití vánočních svátků pěkné zážitky.

Za Folklorní studio Buchlovice

Pavel Dvořan

Hasiči úspěšně reprezentovali

Fotbalové družstvo buchlovického hasičského sboru se zúčastnilo v neděli 10. října 2004 Burčákového turnaje v malé kopané, který pro okolní sbory uspořádali hasiči ze Stříbrnic. V konkurenci dalších pěti fotbalových družstev si vedli nadmíru úspěšně, neboť obsadili velmi krásné celkové 2 místo za mužstvem SDH Hostějov. Na tomto místě je však nutno podotknout, že ve skutečnosti měli naši hráči zvítězit, protože pořadatelé pro bodování použili zastaralý dvoubodový systém. Pokud by byly mužstvům přidělovány, jak je v současnosti běžné na celém světě, za vítězství 3 body, naše mužstvo by nebylo o skóre druhé, naopak by s jednobodovým náskokem suverénně zvítězilo.

Výsledky našeho mužstva: Buchlovice : Stříbrnice 3 : 0, Buchlovice : Boršice 4 : 0, Buchlovice : St. Hutě 3 : 1, Buchlovice : Hostějov 0 : 2, Buchlovice : Tučapy 2 : 0.

Za Buchlovice na turnaji nastoupili: na fotografii nahoře stojí zleva: Zdeněk Jakšík, David Prostinák, Petr Ondrůšek a Stanislav Buchtík, pod nimi leží nebo klečí zleva: Antonín Hrabal nejml., Zdeněk Tomešek st., Zdeněk Tomešek ml. a Antonín Hrabal ml. Připravil: **-vlk-**, foto: **nsh**

Členové SPHB besedovali s archeologem

Členové Spolku podporovatelů historie Buchlovic (SPHB) se po čase opět setkali s archeologem Archeologického ústavu AV ČR Brno, ing. Petrem Škrdlou, PhD., který právě dokončuje svou práci v rámci projektu Jarošov II v kontextu mladopaleolitického osídlení Uherskohradišťska. V této práci, bohatě doplněné mapami a další dokumentací, jsou zahrnuta i některá starší a nová paleolitická naleziště na Buchlovicku, z nichž mnohá objevili a popsali právě členové SPHB. **Foto: Bořek Žižlavský**

Archeolog Petr Škrdla předvádí opracovávání pazourkového nástroje našich dávných předků žijících v období paleolitu

Ladislav Kandrnál prohlíží zajímavý exemplář pravěké keramické nádobky z období tzv. zvoncových pohárů

Rozhledna na Brdu otevřena

Oslavy 86. výročí založení samostatného Československa měly letošního 28. října pro turistickou veřejnost ze širokého okolí Chřibů dvojnásobně slavnostní příchuť, neboť po třech letech výstavby byla tento den slavnostně otevřena rozhledna na nejvyšším chřibském vrcholu Brdu.

Základní kámen nové kamenné rozhledny, u jejíhož zrodu stáli ing. Zdeněk Zálešák jako zástupce státního podniku Lesy České republiky a skauti z obce Modrá vedení starostou obce Miroslavem Kováříkem, byl položen před třemi lety 28. října 2001. Za tuto krátkou dobu bylo na stavbu, která se vyšplhala do úctyhodné výše 24 metrů, spotřebováno asi 1000 tun kamene. Celkové náklady na výstavbu lze vyčíslit sumou 5 500 000 Kč. V souvislosti s výstavbou tohoto monumentálního díla nelze nevzpomenout jméno starosty obce Kostelany Jana Petříka, který má na výstavě rozhledny rovněž velký podíl.

Návštěvníci rozhledny budou moci, samozřejmě za příznivých povětrnostních podmínek, pozorovat okolní krajinu z výšky přesahující 600 m.n.m. Pata rozhledny, od níž lze vystoupat do dvacetimetrové výšky, se nachází v nadmořské výšce 585 metrů.

Slavnostního otevření rozhledny se zúčastnili jednak nejvyšší představitelé Zlínského kraje v čele s tehdejším hejtmanem Františkem Slavíkem, zástupci Mikroregionu Buchlov i okolních obcí a v neposlední řadě stovky nadšených turistů, v jejichž přítomnosti novou stavbu pokřtil olomoucký arcibiskup msgre Graubner.

Naši obec na tomto slavnostním aktu, jak je zřejmé z fotografie nahoře, reprezentoval starosta obce ing. Jiří Černý, člen rady obce MUDr. František Němeček, (přítomen byl i další člen rady obce ing. Zdeněk Zálešák, který zde však reprezentoval zejména státní podnik Lesy ČR), několik dalších členů obecního zastupitelstva a snad dvě desítky turisticky založených občanů. **-vlk-**

K nové rozhledně přicházely 28. října 2004 stovky turistů

Před slavnostním otevřením a pokřtěním stavby zazněla naše státní hymna. Pak už vzhůru nahoru a pro razítka ... *(foto: Stanislav Buchtík a -vlk-)*

Buchlovské stařenky

Martin Hruška

Buchlovské stařenky, kam se nám ztrácíte,
jak uschlé lístečky z voniček mizíte.

Jste živou vzpomínkou od časů do časů,
jste jako z Pánova kázání o klasu.

Kolikrát daly jste už svoji úrodu, po celý život,
až do smrti, od zrodu.

V kroje jste šňořily děvčice, mládence,
a bylo nás více než korálků růžence.

Čas Vám však spočítal poslední vteřiny,
zbyly jen vzpomínky teplé jak peřiny.

Při svaté mši prázdno ve Vašich lavicích,
koláče nevoní v maličkých světnicích.

Ty droboučké ruce lze těžko čím nahradit,
co uměly vždy v pravý okamžik pohladit.

Byly jste pro nás jak léčivé kvítí,
nechť světlo věčné nad Vámi svítí.

Věnováno stařence Bohumile Hruškové
a nedávno zesnulé tetičce Ludmile Markové.

Jsem to já?

m. m.

Jsem jednou dole a jednou nahoře,
jsem veselá a pak přijde hoře.

Jsem slabá a plná strun lítosti,
jsem džbán po okraj vína bolesti.

Jsem jarní květinou, co nekvete,
jsem víla pohádky zakleté.

Jsem křehká jak křídla motýlí,
jsem svůj hřích, co se mně nelíbí.

Jsem nevinná jak orchidej bílá,
jsem ledová jak sněhová víla.

Jsem duhou v slzách svých,
jsem královnou, co hledá smích.

Jsem náročná na slova krásná,
jsem naivní, ale pak šťastná.

Jsem sněženkou bílou utrhlou,
jsem nemocná láskou Tvou.

Jsem tvoje srdce plné krásných citů,
jsem poupátko, co chce být k světu.

Jsem zvyklá jít si za svým snem,
tak proč teď nevím, jak z toho ven...

V zadní části buchlovické zámecké zahrady stávala svého času tato tzv. perníková chaloupka, na kterou mnozí ještě vzpomínají (foto z dvacátých let 20. století)

Fotokronika letošních hodů

Letošní stárci a jejich rodiče

Budoucí stárek?

Sobota 13. listopadu 2004

Neděle 14. listopadu 2004

Letošní hody fotografovali: Vlastimil Kořínek a Oldřich Stránský

Hodové dozvuky

Dozvuky fotografoval Oldřich Stránský

Starší lidé kolikrát říkají: „Bývalo u nás kdysi krásně...“ Ano, bývalo, jen se podívejte na snímky od někdejší buchlovické cihelny v Lúčkách, směrem k Buchlovu, Barborce, Starým horám, či měšťance a kostelu. Ty tam jsou všechny ty domy, zídky, asfaltové silnice, auta... Holt, svět se mění – k lepšímu, k horšímu? Každá odpověď je správná i nesprávná.

(Foto z 50. let minulého století, z archivu Spolku podporovatelů historie Buchlovic)

Co psaly Slovácké noviny před 101 lety

Vánoční nadílka

(Z Buchlovic.) Letos opětně jako každého roku vystrojila vznešená choť Jeho Excellence, Leopolda hraběte z Berchtoldů, ministra zahraničních záležitostí v zámku buchlovickém školním dítkám vánoční nadílky dne 21. prosince 1913.

Ačkoliv Její Excellence nyní ve Vídni bydlí, přece schválně v týž den do Buchlovic za tou příčinou zavítala i s p. hrabětem Aloisem z Berchtoldů již v sobotu do Buchlovic. V neděli zavítal na několik hodin do Buchlovic choť Jeho Excellence, ministr císařského domu a zahraničních záležitostí za příčinou, by tentokráte také přítomen byl vánočnímu poděkování. Školní dítky byly přítomny se sborem učitelským slavnému požehnání, načež i s pány učiteli vedeny byly do zámku. Nelze vypsati ty radostné city, jež zářily z očí dítek při vkročení do dvorany zámecké, v níž uprostřed stál vysoký a překrásně ozdobený stromek vánoční.

Vánoční nadílka v zámku v roce 1907. Druhý zleva Zikmund (Ziga) a první zprava Alois Berchtoldové.

Krátce po rozestavění dítek přichází Její Excellence se svým vznešeným chotěm a svým nadějným synem, načež po krátkém pozdravu dítek a zahájením slavnosti důstojným panem farářem zapěly děti přiměřenou píseň a pronesly deklamace. Na to přikročeno k podělování. Její Excellence jako vzorná pečlivá matka sama vlastnoručně každému dítku vkládá do rukou přichystané dary, jež na stolech připraveny byly. Darů rozmanitých bylo hojně, zvláště pozorovati bylo celé obleky pro hochy a děvčata, boty, botky, látky na obleky, košile, šátky, punčochy, cukrovinky, školní potřeby, různé hračky, kalendáře aj. Podělených dítek bylo přes 500. Nakonec opět jedna žákyně jménem všech případnou básní poděkovala. Jménem rodičů podělených dítek, jakož i jménem místní školní rady a sboru učitelského vzdal díky řídící učitel Fr. Zelík s prosbou, aby Její Excellence i nadále dítkám zdejší školy přízeň a lásku zachovati ráčila. Ku konci provolali přítomní vznešené rodině hrabat z Berchtoldů hlučné „Sláva“ a zapěli první sloku rakouské národní hymny. Darů bylo tak hojně, že ještě druhého dne zaslala Její Excellence pro nižší třídy různé školní potřeby a hračky ku rozdání.

Vznešená rodina hrabat z Berchtoldů pořádá vánoční nadílky již dlouhou řadu let a čím dále věnuje jim větší pozornost, takže počet podělených každým rokem se zvětšuje a většího nákladu tudíž vyžaduje. Rodina hrabat z Berchtoldů neopomíná při žádné příležitosti prokazovati svoji lidumilnost a štědrost, začež u všeho lidu požívá velké úcty, vážnosti a lásky. připravil: **-bž-**

Vánoce

(Vánoce, určitý výsek z nich, zaznamenal pan František Hrňa, narozený 31. 8. 1924 v Jalubí, zemřel v Traplicích 7. dubna v roce 1985). Dovolím si upozornit vážené čtenáře na některé drobnosti ve vyprávění pana Františka Hrně, které jsem dosud v našem regionu nezaznamenal u jiných svých milých přátel, tyto pasáže jsou vyznačeny tučně. Čtěte, prosím, záznam vyprávění, jako já, s potěšením – Miloslav Hrdý.

„Svátky, na které se těšívaly děcka, mladí i staří. Největší však radost byla vždycky u děcek. Na co se ta děcka těšila, to se i dnes zdá být velice divné a nezodpovězené. V zemědělských rodinách bylo možno udělat radost jedině z toho, co poskytovalo hospodářství a v rodinách chudých zase to, jak ti zámožnější byli štědří. Je skutečností, že svátky vánoční, tj. 24. až 26. prosince, to byl již jen ten vrchol a to gró dlouhých příprav a nadějí. Dal bych za pravdu, že příprava na Vánoce začínala již 4. 12. na Barborku, kdy se lámaly třešňové větvičky a dávaly se do vody a tepla, aby rozkvetly na svátky. 6. prosince. Mikuláš – ten obdarovával děcka sladkostmi a dobrotami, které se z velké části objevovaly na vánočním stromku jako ozdoby. 13. prosince Lucie – vedla se přesní evidence o počasí jednotlivých dnů do Štědrého dne a dle toho se usuzovalo, jakých bude těch následujících 12 měsíců příštího roku.

Největší a nejintenzivnější přípravy zůstaly však až na samý Štědrý den. Aby se děcka neplantala hospodyni pod nohy, **bylo-li jen trochu příhodné počasí, vypravila je s hospodářem do lesa, aby dle legendy o svatém Hubertovi našli nebo alespoň viděli „jeleňa se zlatými parohy".** Do uzélka k jídlu se mohl vzít krajíc chleba a nějaké jablko „ináč by děcka neviděla zlaté prase". Býval totiž přísný „půst od masa a újmy". Takto to připomínal vždy duchovní otec svým ovečkám. Sám jsem se nachodil ve Štědrý den mnohokrát po lese, ovšem, kde byly zlaté parohy?

Režim dne hospodyně, spojený s přípravou nejen štědrovečerní večeře, ale z velké části jídla na celé svátky, vypadal asi takto: Ráno po poklidě dobytka se zadělalo ve velkém vanglíně na dobré koláče. Pékávaly se zpravidla vdolky a na Vánoce musely být makové, trnkové (povidlové), jablkové a syrňáky (tvarohové), ty bývaly nejlepší. **Mimo toto pečivo byla hospodyně povinna upéci pro každého člena rodiny mužského pohlaví nad 14 let věku jednu bábovku s takovou nádivkou, jakou měl ten dotyčný nejraději.** Vzpomínám, že u nás stávalo v komoře na lávce 5 takových buchet (do rodiny se počítala i čeleď). K tomuto účelu bylo zapotřebí řádně roztopit pec, ve které se pekly do zlatova vdolky a ještě lépe - buchty bábovky. Pec se nejlépe vytopila - vyhřála dobrými oklešky, t.j. dřívím z větví lesních stromů - dubů, buků, habrů, borovic a někdy i smrků silnějších než palec a tenčích než ruka v zápěstí. Z těchto větví se sekaly otépky, určené k zatápění v kamnech a na roztopení pece. Po ukončení pečení začala hospodyně s přípravou štědrovečerní večeře. Zvyklostí v některých rodinách bylo několik. A to, jak vyšla první hvězdička, po úplném setmění, někde po poklidu dobytka a tyto zvyklosti se velmi přísně dodržovaly, byly takřka zaužívané. Do štědrovečerní večeře muselo se vše připravit tak, aby po večeři a případně po poklidu se již nemuselo nic dělat. Musela být i zalíčená zem, tj. podlaha z udusané hlíny a nejlepší „líčka" byly rozpuštěné kravince ve vodě, tímto malvajzem políčená rovnoměrně zem a posypaná ječmennými plevami a po oschnutí zametená metlou z jenestří. Takto udržovaná podlaha se nevyloupla ani po náhlém obratu na podpatku s podkovou. K večeři bývala zpravidla zapražená polévka na másle, tzv. „trošková", „špetková", někdo jí říkal také „hřibová" nebo „štědrovečerní". Dalo se uvařit několik na kostky nakrájených brambor, pak špetka sušených hub, špetka prosné kaše (jáhly) a špetka

nudlí. Jako koření se dávala trocha česneku. Tato polévka nesměla být příliš hustá a musela se jíst čerstvá. Dále se vařila hubová omáčka taktéž na másle a jedla se s chlebem. Dalším chodem byla krupice maštěná máslem a slazená medem, sypaná mletou skořicí. Po večeři dostal každý ze stolujících oplatek potřený medem. Nakonec byla na stůl postavena velká mísa nebo „vanglin" se „suchářím". To bylo sušené ovoce - švestky, jablka, hrušky, někde také třešně a broskve vařené s citronem tak, aby ovoce nebylo rozvařené, ale taky ne tvrdé. To byl největší pochoutka, přidávala se taky celá skořice a nějaký hřebíček. Po večeři ještě ukrojila hospodyně skývu chleba a kousek buchty a hospodář tyto dva „božídary" napíchnul každý na jeden nůž, suchý a očištěný a takto napíchnuté musely zůstat až do druhého dne, než se přišlo z ranních bohoslužeb. Potom hospodář oba kousky sundal a pod kterým byl nůž zastíněný (zajitý, rezavý), toho obilí mělo být v nastávajícím roce málo - byla pochyba, s tím se muselo šetřit jiř od Vánoc. Na Štědrý den se jak po celý den, tak ani u večeře nejedlo žádné maso, ani rybí. Až teprve koncem třicátých a začátkem čtyřicátých let se velmi pomalu začalo se zařazováním ryb do štědrovečerního jídelníčku. **Ze zvyklostí štědrovečerní stravy bylo velmi důležité víno, ať již bílé nebo červené, které se během dne podávalo v menších dávkách dokonce i kojencům. To z toho důvodu, že prý kolik se vypije na Štědrý den vína, tolik přibude do roka krve v těle toho, který víno pije.** V případě, že byla štědrovečerní večeře podávána skoro, jako další večeř již bývaly již jen buchty (vdolky) s čajem a suchářím. Celý Štědrý den býval finální přípravou na oba nastávající svátky vánoční, pro kteréžto se mimo poklidu dobytka a vaření stravy téměř nic nedělalo a také se nesměly čistit boty, česat šaty, žehlit některé části oděvu atd.

Jakmile na Štědrý den padl soumrak, již se začali trousit koledníci. Tito se mohli rozdělit do několika skupin, a to jak podle sociálního složení, tak i podle věkového, příp. i materiálního. Nejpočetnější skupina byli jednotlivci i celé rodiny sociálně slabé. Do této skupiny náleželi ti občané, kteří měli povoleno od obce žebrat jednak po zámožnějších občanech a jednak v kostele (měli k tomu účelu zvlášť vyhrazené místo). U občanů této skupiny odpadla jakákoli příprava na štědrovečerní večeři, neboť oni skutečně neměli možnost z čeho si večeři připravit, proto jejich první cesta vedla po koledě tam, kde věřili, že něco zůstalo od večeře a bylo na ně pamatováno. Celou dědinu měli tito profesionálové rozdělenou na svoje tzv. rajony, které si velice úzkostlivě hlídali. Při koledě dostávali mimo zbytků od večeře klínky vdolků, které si ukládali do velikého uzla a protože věděli již, ve kterém domě se jak „kostýruje", dle toho si skládali vdolky na jednu stranu, aby byly odděleny dobré od méně dobrých. „Syrňáky" šly do kapes nebo přímo do žaludku. Děcka nebo ti, pro které nebyla koleda hlavní obživou, brali koledování na přeskáčku a chodili jen po známých. Do poslední skupiny bych zařadil cikány. Ti byli téměř v každé dědině a třebaže by se mohli zařadit do té první skupiny, přece se dělili jednak svým věkem (byli aktivního věku), ale hlavně postojem k práci. Je nesporné, že si pro účel koledy vybírali ty nejlepší domy a hlavně ty, do kterých dělal jejich „životodárce" nějakou tu „fušku", tj. držáky na koně, řetázky na obracení prasete v zabíjačku v trokách, řetázky na pobočky, mašiňák řetázek atd. Tam si vždycky připisovali nějakou tu povinnost vůči sobě. Chodívali po koledě s celým konfortem a organizátorem bývala zpravidla matka rodu. Ta pootevřela potichu dvéře a svým velice dutým hlubokým hlasem začala: Doma ste, doma a vy pane gazdo, vy sedite kolem stóla, na tom stóle šupka cibulová a v tom stóle třista zlatých, dva červený, dva kulatý..., aby uspíšila obdarování přiskočila a spustila: ...pod doškama vykřelíme, vašu střechu zapálíme. Když přebírala od dívky (služebné) nebo děvčice koledu, už začala s vinšováním dobrého zdraví a brzkého vydaje, dobrého ženicha a aby jí Pánbíček požehnal, lebo je to taková hodná děvčica, ale tá vaši tetička, to sú drchma. Ale to už byla dva kroky od schodka a šárala si to o kus dále. Tož, tak.

Miloslav Hrdý

Varhany v kapli svaté Barbory (dokončení)

V minulém díle jsme si vyprávěli o varhanách, které můžete vidět v kapli svaté Barbory na Modle. Dočetli jsme se o jejich původu a vzhledu, ale také o jejich smutném osudu. V tomto dnešním díle si povíme, jak takové varhany pracují

Horní deska vzdušnice uvnitř varhanní skříně

a hrají a z čeho se skládají. Zdají se být nástrojem velmi komplikovaným a složitým, pokud se ale podíváte do jejich útrob, zjistíte, že to zase tak složité není. V podstatě jsou založeny na základě několika důmyslných principů, jež se navzájem kombinují a doplňují. Varhany jsou nástroj poháněný vzduchem, proto potřebují mít nějaký zdroj, který vhání do vzduchového potrubí proud vzduchu pod určitým tlakem. Dnes se už většinou používají elektrické kompresory, ale stále se ještě můžeme setkat s měchy, které zásobovaly varhany vzduchem již od počátku jejich historie. Měchy se dělí na jednoduché (klínové) a složené (většinou se jedná o kombinaci několika měchů složených do jednoho), u velkých varhan se pak používaly systémy více měchů napojených za sebe. Při cestě vzduchovým potrubím vzduch dále prochází kolem amortizéru, který funguje na principu menšího měchu, na něhož z horní strany tlačí pružiny. Ten slouží k vyrovnávání tlaku vzduchu. Pokud tlak vzduchu stoupá, amortizér se nafukuje a naopak, pokud tlak klesá, pružiny vzduch z amortizéru vytlačí. Amortizér může být umístěn buďto někde u konce vzduchového potrubí, nebo přímo ve vzdušnici, která je další a vůbec jednou z nejkomplikovanějších součástí varhan.

Vzdušnice je v podstatě velkou skříní, ve které se vzduch přivedený vzduchovodem přiděluje jednotlivým píšťalám. Tyto jsou v ní umístěny v rejstřících, o nichž si povíme později. Vzdušnice můžeme rozdělit do dvou velkých skupin.

Vlevo: vzduchovod, uprostřed: manuál (klaviatura), vpravo: manubria (ovladače táhel rejstříků)

Jsou to vzdušnice s podélným uspořádáním (s rejstříkovými kancelami) a vzdušnice s příčným uspořádáním (s tónovými kancelami). Třetí možnost představuje skříňová vzdušnice (unit),

Malé dřevěné píšťaly

která má společný vzduchojem pro celou vzdušnici, není tedy rozdělena příčně ani podélně. Nejčastěji se však používá rejstříkové či tónové uspořádání. Vzdušnice s tónovými kancelami je uvnitř rozdělena v příčném směru pomocí přihrádek (tyto přihrádky tvoří jakousi mříž, dříve se proto tato část vzdušnice označovala jako mřížina) na kanálky (kancely), které patří jednomu tónu. Naopak vzdušnice s rejstříkovými kancelami má tyto kanálky v podélném směru a patří jednomu rejstříku. V jedněch varhanách se můžeme setkat i s více vzdušnicemi. Uvnitř vzdušnic se pak nacházejí vzduchové ventily, které jsou mechanismem spojeny s klaviaturou či pedály, na něž se hraje. Ventily pouštějí vzduch do jednotlivých píšťal, z nichž pak vychází patřičný tón. Toto zařízení se nazývá hrací traktura. Ta ovládá příčný systém vzdušnice (rozložení tónů a tím i tónových ventilů ve vzdušnici je v příčném směru, rozložení rejstříků je pak podélné). Zmínili jsme se o rejstřících. Jeden rejstřík je u varhan jeden hlas (nebo také druh hlasu), který obsahuje kompletní sadu tónů. Při hře může být zapojeno několik rejstříků, jež pak tvoří bohatý hlas varhan. Každý rejstřík tvoří píšťaly jiného druhu. Máme tedy píšťaly kovové (z varhanního kovu, t. j. slitina olova a cínu, zinkové nebo měděné) – principál – tvořící hlavní hlas varhan (většinou je jediným rejstříkem, který je vidět na varhanách zvenčí), ale také různé flétny, mixtury (nejhlasitější píšťaly) a píšťaly napodobující hlas smyčcových nástrojů. Jednoduše: čím jsou varhany větší, tím mají bohatší škálu druhů píšťal. Dále jsou uvnitř varhan také píšťaly dřevěné – basové a subbasové (ovládané pedály) a také další flétny. Zvuk v píšťale vzniká vytvořením stojatého vlnění, které se odráží od stěn, interferuje a vychází ven v podobě tónu.

Počet píšťal ve varhanách je závislý na počtu rejstříků a počtu tónů. U malých nástrojů se jejich počet pohybuje okolo dvou set, varhany střední velikosti mají zpravidla mezi jedním až cca třemi tisíci píšťal. Největší nástroje obsahují 10 až 30 tisíc píšťal velikostí od několika metrů po několik milimetrů. Zapojování rejstříků zajišťuje registr. Většinou se jedná o soustavu táhel, které zapojují do hry jednotlivé rejstříky. V dnešní době jsou mechanické registry nahrazovány elektrickými spínači.

Pozůstatky kovových píšťal

Tak tolik k varhanám v kapli svaté Barbory i k varhanám všeobecně a závěrem tohoto miniseriálu bychom chtěli všechny čtenáře zpravodaje již předem pozvat na malou výstavku o varhanách na Barborce, která se již nyní připravuje na příští rok a bude umístěna v kapli.

Text: **Ivo Peterka, Martin Žižlavský**
Foto: **-bž-**

Pozdravení nového hejtmana Zlínského kraje

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, aby Vám poděkoval za důvěru, kterou jste mé osobě i dalším kandidátům ODS vyjádřili v krajských volbách. Tato důvěra je pro nás zavazující. Osobně udělám vše pro další rozvoj Zlínského kraje a spokojenější život všech jeho obyvatel, a to bez ohledu na jejich politické sympatie.

Našimi prioritami budou zlepšování dopravní infrastruktury, tvorba podpůrných nástrojů pro podnikatele, kteří zřizují nová pracovní místa a tak pomáhají snižovat nezaměstnanost. Důležitá bude spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati, chceme totiž, aby se v regionu zaváděly moderní technologie, které přinesou vyšší přidanou hodnotu. Za důležitou považujeme také komunikaci s veřejností, tedy jasnější vysvětlování našich postojů a záměrů. Věřím, že také Vy nám pomůžete naplnit tyto záměry.

Chci Vám také popřát krásné Vánoce. Prožijte tento klidný čas v kruhu své rodiny a přátel a načerpejte sílu do další práce, která nás všechny čeká.

Váš Libor Lukáš

Vítání občánků

V pátek 22. října jsme přivítali nové občánky (zleva): Štěpánku Večeřovou, Barboru Petrášovou, Ondřeje Válka, Adama Fojta a Jana Kobylku. *(foto: Oldřich Stránský)*

Buchlovická hodová chasa v roce 2004 *(foto: Oldřich Stránský)*

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad v Buchlovicích, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktoři Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 9,– Kč
Registrační číslo MK ČR E 13102
Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tiskne HUDEC print, s. r. o., Buchlovice